

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 6P/61/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2521201283
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Šimonová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2022:2521201283.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudkyňou JUDr. Ingrid Šimonovou v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: U. I., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, t.č. v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky: T. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XX, dieťa matky: B. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K.. F. XXXX/XX, D., t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Nitra-Chrenová a otca: R. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXXX/X, D.y, o návrhu matky na zníženie výživného pre maloletého Nikolasa, takto

o z h o d o l :

I. Súd návrh matky na zníženie výživného pre maloletého U. z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 08.07.2021 v spojení s podaním doručeným tunajšiemu súdu 14.09.2021 domáhala, aby súd znížil jej vyživovaciu povinnosť na maloletého, nakoľko je vo výkone väzby a nie je pracovne zaradená. Uviedla, že žiada o zníženie platby na nižšiu sumu, aby nevznikol dlh na vyživovacej povinnosti s tým, že ak ju pracovne zaradia je ochotná poslať sumu, ktorá jej bola daná súdom. Na maloletého má prispievať v zmysle rozsudku Okresného súdu Piešťany sp. zn. 9P/8/2015 zo dňa 08.03.2016 sumou 55 eur mesačne. Uviedla, že je umiestnená v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra a jej financie pokrývajú akurát pohľadávky na basu. Uviedla, že chápe, že maloletý nastúpil do školy a tým sú výdavky vyššie, ale momentálne jej situácia nedovoľuje platiť viac ako sumu životného minima 33 eur plus zaostalé výživné v splátkovom kalendári po 10 eur na každé dieťa. Keď bude zamestnaná je ochotná platiť viac.

2. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie a z návrhu na začatie konania, z odpovedí na lustráciu v Registri obyvateľov SR, v Sociálnej poisťovni a v databáze súdov, z uznesenia o ustanovení kolízneho opatrovníka, z vyjadrenia kolízneho opatrovníka, zo spisov tunajšieho súdu sp. zn. 9P/54/2019 a 9P/7/2017, z odpovede Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra-Chrenová, z rozúčtovania pracovnej odmeny matky, z vyjadrenia starej matky T. Š.Y., z výsluchu otca zistil tento skutkový stav veci.

3. Z lustrácie maloletého v registri obyvateľov vyplýva, že dňa 15.09.2004 sa matke, B. I., nar. XX.XX.XXXX narodil syn U. I., ako otec dieťaťa je uvedený R. D., nar. XX.XX.XXXX.

4. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni a z odpovede Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra-Chrenová vyplýva, že matka je vo výkone trestu a od 07.07.2021 je pracovne zaradená, pričom jej hrubá pracovná odmena za obdobie 07/2021 - 03/2022 predstavovala sumu 546,39 eur a bola rozúčtovaná podľa § 45 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Z pracovnej odmeny jej boli vykonané zrážky na povinné poistné odvody vo výške 67,61 eur, zrážky na

úhradu trov výkonu trestu vo výške 231,11 eur, zrážky na úhradu pohľadávok ostatných oprávnených vo výške 23,05 eur a zrážky na úhradu výživného vo výške 144,50 eur.

5. Z oznámenia starej matky T. Š.Y. zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že s návrhom na zníženie výživného nesúhlasí.

6. Z výpovede otca bolo zistené, že nesúhlasí so znížením výživného, maloletý U. je u starej matky, s maloletým sa stretáva, platí výživné vo výške 141 eur, má aj nejaký nedoplatok, je zamestnaný, zarába mesačne okolo 1.000 eur, býva s plnoletým synom a jeho rodičmi u nich, je to byt, ktorý patrí starým rodičom, inú vyživovaciu povinnosť okrem mal. Nikolasa nemá, majetok nevlastní žiaden.

7. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka vyplýva, že v zásade nesúhlasí so znížením výživného, pretože to nie je v záujme maloletého U.. Rodina, resp. stará matka, ktorá má U. zvereného do náhradnej osobnej starostlivosti je zo strany úradu pravidelne monitorovaná raz za šesť mesiacov, pričom neboli zistené žiadne nedostatky vo výchove, a teda stará matka riadne zabezpečuje starostlivosť maloletému, pričom majú vedomosť, že matka maloletého na jeho výživu neprispieva, so synom sa žiadnym spôsobom nekontaktuje a o svoje deti neprejavuje záujem. Mal. U. býva u starej matky aj spolu so sestrou L..

8. Zo spisu Okresného súdu Piešťany sp. zn. 9P/8/2015 súd zistil, že rozsudkom č.k. 9P/8/2015 - 82 z 08.03.2016, právoplatným 09.07.2016, bolo o.i. otcovi zvýšené výživné pre mal. U. s účinnosťou od 01.02.2015 na sumu 141 eur mesačne a matke na sumu 55 eur mesačne. Súd tiež zistil, že mal. U. G.ai 11 rokov, navštevoval 1. stupeň základnej školy - 4. ročník, v súvislosti s dochádzaním do školy mala stará matka zvýšené výdavky spojené s mal. U. na cestovné vo výške 30,- eur mesačne. Tiež mala zvýšené výdavky na futbal, na ktorých sa spolupodieľala s otcom - mesačne platili 10 eur, tiež výdavky na 3 dresy ročne po 28 eur, na troje halové tenisky po 40 eur. Mal. U. bol zdravý. Otec mal vyživovaciu povinnosť k mal. U. K. L. M., matka mala vyživovaciu povinnosť k mal. deťom U., L. K. F.. Príjem otca činil 700 eur mesačne v čistom, matka bola evidovaná na úrade práce, poberala dávky v hmotnej núdzi vo výške 61,60 eur. Tiež súd zistil, že matka je stredoškolsky vzdelaná v odbore predavačka, v ktorom má prax, keďže z pripojených spisov Okresného súdu Piešťany vyplynulo, že v tomto odbore bola zamestnaná viackrát.

9. Z Rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 9P/4/2012 - 94 zo dňa 12.02.2015 súd zistil, že bola zvýšená vyživovacia povinnosť matke pre mal. F. na sumu 50 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2012. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 01.04.2015.

10. Z Rozsudku Okresného súdu Piešťany sp. zn. 9P/78/2015 z 02.03.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave, č.k. 11CoP/215/2017 - 174 zo 17.01.2018, súd zistil, že o.i. bola matke zvýšená vyživovacia povinnosť k mal. L. I. na sumu 45 eur mesačne s účinnosťou od 30.01.2015. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 13.09.2018.

11. Zo spisu Okresného súdu Piešťany sp. zn. 9P/7/2017 súd zistil, že rozsudkom sp. zn. 9P/7/2017 zo dňa 24.10.2019 súd zamietol návrh matky na zníženie výživného pre mal. U.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27.11.2019.

12. Zo spisu Okresného súdu Piešťany sp. zn. 9P/54/2019 súd zistil, že na tunajšom súde sa viedlo na základe návrhu starej matky T. Š. konanie o pozbavenie rodičovských práv matky k maloletému U.. Konanie bolo na základe späťvzatia návrhu zastavené.

13. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 62 ods. 1 až 5 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neploleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa

osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 a 2 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

16. Podľa § 78 ods. 1, 3 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

18. Podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov môže byť odôvodnená jednak okolnosťami na strane povinného (napr. strata zamestnania, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov), ale tiež na strane oprávneného (napr. zmena potrieb u školopovinných detí súvisiacich s prechodom na iný stupeň školského systému, nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám) a jednak vývojom životných nákladov. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. Zmena výšky výživného je možná najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov. Túto skutočnosť súd objektívne zisťuje. Je potrebné poukázať na to, že povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky sily na dôsledné zabezpečenie výživy detí v záujme ich náležitého telesného i duševného vývoja, za ktorých účelom má povinnosť každý z rodičov vyvinúť všetko úsilie na to, aby zaobstaral prostriedky pre svoje deti.

19. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že výška výživného povinnej matke pre mal. Nikolasa bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Piešťany č.k. 9P/8/2015 - 82 z 08.03.2016, ktorým bolo matke zvýšené výživné pre mal. U. na sumu 55 eur mesačne s účinnosťou od 01.02.2015.

20. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že na strane U. v súvislosti s jeho vekom od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov, nakoľko v čase posledného zvýšenia výživného mal 8 rokov a v čase podania návrhu mal 16 rokov. Skutočnosť, že od posledného rozhodovania uplynula taká dlhá doba (osem rokov) a dieťa má v súčasnosti 16 rokov resp. 17 rokov, sama osebe aj bez ďalšieho skúmania skutočných výdavkov na dieťa postačuje na zamietnutie návrhu na zníženie výživného, keďže nemožno rozumne predpokladať, že by potreby dieťaťa vo veku 8 rokov boli menšie než jeho potreby vo veku 16 rokov.

21. V časti osobných pomerov na strane matky nemal súd za preukázané, že od posledného určenia výživného u nej došlo k zmene v počte jej vyživovacích povinností, t.j. naďalej má tri vyživovacie povinnosti ku L., U. K. F..

XX. Čo sa týka zárobkových a majetkových pomerov matky súd mal za preukázané listinnými dôkazmi, že v čase posledného rozhodnutia o výživnom bola nezamestnaná, evidovaná na úrade práce, poberala dávku v hmotnej núdzi vo výške 61,60 eur. Teraz je matka vo výkone trestu odňatia slobody kde je od 07.07.2021 pracovne zaradená, pričom jej hrubá pracovná odmena za obdobie od 07/2021 do 03/2022 predstavovala celkovo 546,39 eur.

23. Z uvedených preukázaných skutočností potom súd vychádzal pri posudzovaní návrhu matky na zníženie výživného, pričom v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný. Matka ako dôvod zníženia výživného uviedla, že je vo väzbe resp. vo výkone trestu. Tu súd uvádza, že porovnaním zárobkových pomerov matky v čase posledného rozhodnutia o výživnom, kedy dosahovala príjem vo výške 61,60 eur a jej súčasných zárobkových pomerov mal súd za preukázané, že matka dosahuje približne rovnaký príjem. Súd zároveň uvádza, že u matky je potrebné aplikovať § 75 ods. 1 zákona o rodine, nakoľko matka je vo výkone nepodmienečného trestu odňatia slobody, ktorý si privodila spáchaním úmyselného trestného činu a maloletému nemôže byť na ťarchu nezodpovedné konanie jeho rodiča. Okrem toho pri páchaní úmyselného trestného činu si páchatel musí byť vedomý, že spáchanie takéhoto činu spoločnosť sankcionuje odňatím slobody, pričom, pokiaľ ide o závažnejší trestný čin, sankciou je nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý je vždy spojený s nemožnosťou ďalej vykonávať pôvodné zamestnanie, resp. podnikanie a dosahovať tak pôvodný zárobok. To znamená, že spáchaním úmyselného trestného činu osoba, ktorá má vyživovaciu povinnosť, dobrovoľne na seba preberá riziko budúceho zníženia svojho zárobku, preto je na mieste aplikácia citovaného ustanovenia § 75 ods. 1 zákona o rodine.

24. Na základe uvedeného preto súd v danom prípade dospel k záveru, že zníženie výživného nie je v záujme maloletého a je i naďalej v možnostiach a schopnostiach matky plniť si vyživovaciu povinnosť k mal. Nikolosovi tak, ako bola naposledy súdom určená, a preto návrh matky na zníženie výživného zamietol.

25. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keď v konaniach podľa CMP je náhrada trov konania v zásade vylúčená a neuplatňuje sa princíp úspechu ani zavinenia, pričom súd možnosť priznať náhradu trov konania v zmysle § 53 a nasl. CMP nezistil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Trnave.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.